

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához címzett közleményéről – „A városi környezetre vonatkozó tematikus stratégia felé”

(2005/C 43/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

Tekintettel az Európai Bizottságnak „A városi környezetre vonatkozó tematikus stratégia felé” című közleményére (COM(2004) 60 végleges);

Tekintettel az Európai Bizottság 2004. február 10-i döntésére e témában az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 265. cikkének első bekezdése értelmében történő konzultálására;

Tekintettel a Vezetőtestület 2004. február 10-i döntésére, miszerint felkéri a Fenntartható Fejlődés Bizottságot, hogy készítse el véleményét a szóban forgó témáról;

Tekintettel „A fenntartható fejlődés az Európai Unióban: Fellépéskeret” című bizottsági közleményre vonatkozó véleményére: (COM(1998) 605 végleges - CdR 115/99 végl⁽¹⁾);

Tekintettel „A városi agenda felé az Európai Unióban” című bizottsági közleményre vonatkozó véleményre (COM(1997)197 végleges - CdR 319/97 végl⁽²⁾);

Tekintettel az Európai Bizottság által készített „Európai kormányzásról” című közleményre (COM(2001) 428 végleges);

Tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződéshez mellékelt, a Szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló protokollra;

Tekintettel a „fenntartható fejlődés” Amszterdami Szerződésben szereplő megfogalmazására,

Tekintettel A fenntartható Európa egy jobb világért: Az „Európai Unió fenntartható fejlődésre vonatkozó stratégiája” című bizottsági közleményre (az Európai Bizottság javaslata a göteborgi Európai Tanács részére) (COM(2001) 264 végleges);

Tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához címzett, „A fenntartható fejlődést szolgáló globális partnerség felé” című közleményére (COM(2002) 82 végleges);

Tekintettel az Európai Közösség „Környezet 2010: jövőnk, választásunk – a hatodik környezeti fellépési program” című hatodik környezeti fellépési programjára vonatkozó bizottsági közleményről szóló véleményre, valamint az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 2001-2010 Közösségi környezeti fellépési programra irányuló döntésére vonatkozó javaslatra (COM(2001) 31 végleges - CdR 36/2001 fin⁽³⁾);

Tekintettel az Európai Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz címzett, „Egy európai környezeti és egészségi stratégia” témájára vonatkozó közleményére (COM(2003) 338 végleges);

Tekintettel az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez címzett, „Biodiverzitási stratégia” című közleményére (COM(1998) 42 végleges), valamint a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez címzett, Biodiverzitás fellépési terv című közleményére (COM(2001) 162 végleges);

Tekintettel a Fenntartható Fejlődésért Bizottsága által 2004. július 8-án elfogadott véleményére (CdR 93/2004 Rev. 1.) (előadó: C. TARRAS-WAHLBERG, a Stockholmi Városi Tanács tanácsosa, SE/PES);

⁽¹⁾ HL C 293, 1999. 10.13., 58. oldal

⁽²⁾ HL C 251, 1998. 08.10., 11. oldal

⁽³⁾ HL C 357, 2001. 12.14., 44. oldal

MIVEL

- 1) Az Európai Unió állampolgárainak mintegy 80 %-a városi területeken él, és egyértelmű, hogy számos városi terület komoly környezeti problémákkal küzd. A városi környezeti problémák elsősorban a városlakókat érintik, azonban negatív regionális hatásokkal is rendelkeznek a környezet és az életminőség tekintetében.
- 2) Az Európai Unió városainak környezeti helyzetének javítása érdekében több forrásra, valamint az európai városok és nagyvárosok különböző jellegét figyelembe vevő rugalmas stratégiára van szükség. Ennek hosszú távú stratégiának kell lennie, és összeegyeztethetőnek kell lennie az EU fenntartható fejlődéspolitikájával.
- 3) Ahhoz, hogy a stratégia hatékony legyen elengedhetetlen, hogy kapcsolatot hozzon létre a javított városi környezet és az Európai Unió támogatásából különböző politikai területeken való részesedési lehetőségek között.
- 4) A stratégiának társadalmi integrációhoz és korrekt környezeti feltételekhez is kell vezetnie az EU-n belül, miközben figyelembe veszi a szegény országoknak a források iránti igényét, valamint létrehozza a generációk közötti méltányosságot.
- 5) A változó városi feltételek és a szubszidiaritás elvének figyelembe vételével a helyi hatóságoknak kellene a legfőbb szerepet vállalni az adott városi területen elfogandó intézkedések megfogalmazásában.

A 2004. szeptember 29–30-án, Brüsszelben tartott, 56. plenáris ülésén (a szeptember 30-i ülésen) az alábbi véleményt egyhangúlag elfogadta.

1. A Régiók Bizottságának nézetei

Általános megjegyzések

1.1 A Régiók Bizottsága **üdvözl**i az európai bizottsági közleményét, mint a városi környezetre vonatkozó tematikus stratégia felé tett első lépést, amelyre az EU hatodik környezeti fellépési programjában merült fel az igény. A jövőbeni tematikus stratégia fontos szerepet fog játszani a városi környezet minőségének javításában. Éppen ezért kulcsfontosságú elismerni a helyi és regionális hatóságok szerepét és felelősségét az EU fenntartható fejlődésre irányuló stratégiai céljainak elérésében.

1.2 A Régiók Bizottsága **kihangsúlyozza** azt a tényt, hogy városi környezet egy komplex terület. A fenntartható fejlődés városi területeken és agglomerációkban történő elérése érdekében a környezeti szempontokat össze kell kapcsolni a gazdasági szempontokkal, pl. a versenyképességgel és a foglalkoztatási régiókkal, illetve a társadalmi szempontokkal, pl. a szegregációval és az integrációval. Kulturális szempontokat is figyelembe kell venni.

1.3 A Régiók Bizottsága **értékeli** az Európai Bizottságnak azt a döntését, hogy felteszi az „integráltabb megközelítés felé” történő munkálkodás kérdését. Ki kell dolgozni mind a horizontális/ágazatokon átnyúló megközelítést (a politikai területek és a különböző szereplők között), mind a vertikális megközelítést (a közigazgatás különböző szintjei között) ahhoz, hogy globális áttekintést kapjunk a fenntartható városi fejlődésről.

1.4 A Régiók Bizottsága **értékeli** azt a tényt, hogy az Európai Bizottság elősegíti a városi környezet nyomonkövetéséhez szükséges közös célok és irányjelzők megfogalmazását. Mindazonáltal fontos, hogy ezeknek inkább irányelvekként kell szolgálniuk, mintsem perspektívaként.

1.5 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy fontos, hogy a városokat és azok közvetlen és távolabbi hátországait kölcsönösen

függőnek kell tekinteni, azaz követni kell az ESDP elgondolását (Európai Területfejlesztési Perspektíva).

1.6 A Régiók Bizottsága **értékeli** azt a tényt, hogy az Európai Bizottságnak szándékában áll támogatni az ökológiai oktatást és a tapasztalatcserét, valamint a kutatást a városi környezet területén.

1.7 A Régiók Bizottsága **emlékeztetni kívánja** az Európai Bizottságot a Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusa (CLRAE), az Európai Tanács egyik tanácskozó testülete által elfogadott Európai Városi Chartára. A Városi Charta leírja a városi területek komplex mivoltát.

Fenntartható városkezelés

1.8 A Régiók Bizottsága **értékeli** azt a tényt, hogy az Európai Bizottság nagyra törekvő, amikor kihangsúlyozza a városkezelés strukturált megközelítésének szükségét megcélözva az ágazatokon átnyúló munka növelését, valamint a nyomonkövetési és összehasonlító tanulmányok elősegítését a városi környezet javítása céljából.

1.9 A Régiók Bizottsága ki kívánja **hangsúlyozni** az új városkezelési rendszerek iránti igényt, amelyeknek stratégiai fontosságúnak és működőképesnek kell lenniük egy városi terület közigazgatási határain keresztül, és a szomszédos területeken.

Fenntartható városi közlekedési rendszerek

1.10 A Régiók Bizottsága **megkérdőjelezi** az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy külön tervet kell kidolgozni a városi közlekedési rendszerek számára. A fenntartható városi környezet egyik legfontosabb szempontja pontosan az, hogy összeköti a közlekedési rendszert az ingatlanfejlesztéssel, és ezt legjobban regionális és helyi szinten lehet elérni.

1.11 A Régiók Bizottsága **ösztönözn**i kívánja az Európai Bizottságot arra, hogy terjessze a legjobb gyakorlatot a közlekedés területén mind a különböző hatóságok, mind a különböző közlekedési módok közötti együttműködés és koordináció területén annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen a közlekedés és csökkenjen a környezeti kihatás.

Fenntartható építkezés

1.12 A Régiók Bizottsága **üdvözli** azt a tényt, hogy az Európai Bizottság közös metodológiát kíván kidolgozni az épületek és az épített környezet teljes körű fenntarthatóságának kiértékelésére, amit új épületek és jelentős felújítások esetében használnak eszközként.

1.13 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy az Európai Bizottság nem egészítheti ki a 2002/91/EK irányelvet olyan követelményekkel, amelyek nem kapcsolódnak az energiával összefüggésben álló környezeti teljesítéshez. Az irányelvet teljes mértékben meg kell valósítani a nemzeti törvénykezésben, és ki kell értékelni minden további javaslat felvázolása előtt.

1.14 A Régiók Bizottsága **értékeli** az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, miszerint nemzeti fenntartható építkezési programokat kell felvázolni, és **egyetért** azzal, hogy az állami beszerzőknek szerepeltetniük kell a fenntarthatóság követelményét az építkezési projektekre vonatkozó tender eljárásaikban.

Fenntartható várostervezés

1.15 A Régiók Bizottsága **értékeli** azt a tényt, hogy az Európai Bizottság ösztönzi a fenntartható várostelepítési mintákat, valamint a beépített területek használatát a beépítetlen területekkel szemben a sűrűn lakott városon alapuló fenntartható városi fejlődés elérése érdekében.

1.16 A Régiók Bizottsága **nem gondolja, hogy ajánlott lenne**, hogy az Európai Bizottság irányelveket vázoljon fel a sűrűn lakott, vegyes használatú területrendezés tekintetében. A Régiók Bizottsága **nem támogatja továbbá** azt az Európai Bizottságnak szóló javaslatot, hogy meg kell határozni a beépített és beépítetlen területeket, sem a meghatározott városrendezési kérdésekre vonatkozó egyéb irányelvek kidolgozását. A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy a területrendezés nemzeti, regionális, illetve helyi kompetencia, és minden ország saját kulturális és topográfiai jellemzőkkel, építkezési hagyományokkal stb. rendelkezik.

2. A Régiók Bizottságának ajánlása

2.1 A Régiók Bizottsága **elfogadja**, hogy az Európai Bizottság részéről helyénvaló nagyra törekvő célokat kitűzni a városi környezet fenntarthatóbb kezelésére. Mindazonáltal úgy véli, hogy a Bizottság szerepe az csupán, hogy javaslatot tegyen a politikai keretekre és a célkitűzések egyeztetésére, de nem kellene javaslatot tennie a célok eléréséhez vezető törvényi keretekre.

2.2 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének értelmében lényeges, hogy a városi fejlődéshez kapcsolódó minden EU-intézkedés már meglévő környezetkezelési tervekre és a környezetkezelési rendszerekre alapozódjon és ezek részét képezze, valamint támogatást nyújtson a helyi és regionális hatóságoknak a fenntartható fejlődés elérését szolgáló erőfeszítéseikben.

2.3 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy a fenntartható városi közlekedésnek integrált megközelítésen kell alapulnia, amely összhangban áll a társadalom-, környezetvédelmi és gazdaságpolitikával helyi és regionális szinten. A regionális és a helyi szint a legmegfelelőbb szint a fenntartható városok és nagyvárosok és városi területek létrehozására, valamint a kérdések és a szereplők holisztikus megközelítésben történő koordinálására. A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy nem helyénvaló városi közlekedési tervre vonatkozó törvényeket

hozni, mivel ez nem egyeztethető össze a szubszidiaritás és az arányosság elvével.

2.4 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy a fenntartható városi közlekedésnek integrált megközelítésen kell alapulnia, amely összhangban áll a társadalom-, környezetvédelmi és gazdaságpolitikával helyi és regionális szinten. A regionális és a helyi szint a legmegfelelőbb szint a fenntartható városok és nagyvárosok és városi területek létrehozására, valamint a kérdések és a szereplők holisztikus megközelítésben történő koordinálására.

2.5 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy a fenntartható városi közlekedésnek integrált megközelítésen kell alapulnia, amely összhangban áll a társadalom-, környezetvédelmi és gazdaságpolitikával helyi és regionális szinten. A regionális és a helyi szint a legmegfelelőbb szint a fenntartható városok és nagyvárosok és városi területek létrehozására, valamint a kérdések és a szereplők holisztikus megközelítésben történő koordinálására.

2.6 A Régiók Bizottsága a törvények létrehozásának alternatívájaként **javasolja** olyan megállapodásokon nyugvó eszközök és módszerek kidolgozását, amelyek megnyerhetik a tagállamokat a fenntartható városi fejlesztés számára. A Régiók Bizottsága **felhívja** az Európai Bizottságot, hogy vázoljon fel városfejlesztési megállapodásokat, amelyek például a nyílt koordinációs módszer vagy az Álborg Charta szerint működnek, illetve háromoldalú megállapodásokat. E tekintetben lényeges, hogy a regionális és a helyi szintet el kell látni azokkal a befolyásokkal és forrásokkal, amelyek lehetővé teszik számukra a részvételt.

2.7 A Régiók Bizottsága **felhívja** az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre forrásokat hálózatokon keresztül történő tapasztalatcserék és tapasztalat megosztások céljából. Az Interreg IIIC alatt folyó hálózati erőfeszítések olyan modellként szolgálhatnak, amelyekre építeni lehet például az Élet és Város programokban.

2.8 A Régiók Bizottsága **pozitívan tekint** az Európai Bizottságnak arra a javaslatára, miszerint a tagállamokat ösztönözni kell a fenntartható városi környezetre vonatkozó nemzeti és regionális stratégiák kidolgozására. Ezeket a nagyvárosok és az agglomerációk fenntartható fejlődésére vonatkozó stratégiákká kell átdolgozni.

2.9 A Régiók Bizottsága **pozitívan tekint** az Európai Bizottságnak arra a javaslatára, miszerint a tagállamokat ösztönözni kell nemzeti és regionális gyűjtőpontok létrehozására, amelyek támogatást nyújtanak a nagyvárosok számára információ, tapasztalat és tanácsok formájában. Ezeknek a gyűjtőpontoknak támogatniuk kell a nagyvárosok és az agglomerációk fenntartható fejlődését.

2.10 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy az új rendszerek felvázolása előtt el kell fogadni azokat az átfogó nemzeti erőfeszítéseket, amelyeket számos tagállam tesz a fenntartható városi fejlődés elősegítése érdekében olyan területeken, mint például az építőanyagok környezeti címkézése. Az Európai Bizottság továbbá úgy véli, hogy a bármilyen új rendszerhez történő alkalmazkodáshoz szükséges harmonizációs intézkedéseknek nem szabad maguk után vonniuk az erőfeszítések megkétszereződését, további bürokráciát vagy kiadást.

2.11 A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy az új rendszerek felvázolása előtt el kell fogadni azokat az átfogó nemzeti erőfeszítéseket, amelyeket számos tagállam tesz a fenntartható városi fejlődés elősegítése érdekében olyan területeken, mint például az építőanyagok környezeti címkézése, vagy az olyan régi épületek renoválása, amelyek nem környezetbarát anyagokat tartalmaznak. Az Európai Bizottság továbbá úgy véli, hogy a bármilyen új rendszerhez történő alkalmazkodáshoz szükséges harmonizációs intézkedéseknek nem szabad maguk után vonniuk az erőfeszítések megkétszereződését, további bürokráciát vagy kiadást.

2.12 A Régiók Bizottsága **ki kívánja hangsúlyozni** azt a tényt, hogy az Európai Bizottság számos javaslata foglalkozik normák, rendszerek, újtjelzők és az országok közötti összehasonlítást lehetővé tévő módszerek létrehozásával. A Bizottság **úgy véli**, hogy nagyon fontos kidolgozni olyan rendszereket, amelyek nem gyakorolnak nyomást a forrásokra, és nem növelik a költségeket vagy a bürokráciát a regionális és helyi hatóságok számára.

2.13 A Régiók Bizottsága **úgy gondolja**, hogy nagyon fontos, hogy minden javaslat rugalmas és egyszerű legyen, figyelembe véve a különböző országok helyzetét és szükségleteit.

2.14 A Régiók Bizottsága **úgy gondolja**, hogy fontos, hogy a bizottsági javaslatok elősegítsék a lépésről lépésre történő

megközelítést, és ne hozzanak létre feszültséget azok között a nagyvárosok között, amelyek képesek azonnal végrehajtani a javaslatokat, illetve azok között, amelyek nem tudnak azonnal megfelelni azoknak.

2.15 A Régiók Bizottsága **úgy gondolja**, hogy az Európai Bizottságnak világossá kell tennie, hogy mit kell érteni a „városok és nagyvárosok”, illetve a „városi területek” fogalma alatt. A meghatározásokat szükség esetén minden tagállamban ki kell dolgozni.

2.16 A Régiók Bizottsága **hangsúlyozza**, hogy a tematikus stratégiának következetesen figyelembe kell vennie a városi környezet és a hárország közötti kapcsolatot, és amennyiben szükséges biztosítani kell az érintett szomszédos területekkel történő együttműködést és megállapodást.

Brüsszel, 2004. szeptember 30.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Peter STRAUB

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára az Európai Unió polgári védelmi lehetőségeinek megerősítéséről (*)

(2005/C 43/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA (*továbbiakban*: RB),

Tekintettel az Európai Bizottság közleményére az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára az Európai Unió polgári védelmi lehetőségeinek megerősítéséről (COM(2004) 200 végleges);

Tekintettel az Európai Bizottság 2004. március 25-én hozott döntésére, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkelyének első bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottságának véleményét;

Tekintettel a Régiók Bizottsága Vezetőtestületének 2003. március 19-én hozott döntésére, melyben megbízza a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

Tekintettel a Természeti katasztrófák kezelése és következményei: az európai strukturális politika szerepe (*) (CdR 104/2003 végleges) (1) témájában 2003. július 3-án alkotott véleményére;

Tekintettel a Tanács 1999. december 9-i 1999/847/EK határozatára, amely akcióprogramot hoz létre a polgári védelem terén (*) (2000-2004) (2);

Tekintettel a Tanács 2001. október 23-i 1999/792/EK (Euratom) határozatára, amely közösségi mechanizmust hoz létre a polgári védelmi segítségnyújtásban a megerősített együttműködés megkönnyítése végett (*) (3);

Tekintettel az Európai Bizottság 2003. végi kezdeményezéseire, amelyek a Tanács 2001/792. számú határozatának megvalósítására irányuló eszközök elfogadását indítványozzák;

(*) Nem hivatalos fordítás.

(1) HL C 256, 2003. 10. 24. 74. oldal

(2) HL L 327, 1999. 12. 21. 53. oldal

(3) HL C 297 / 2001.11.15, 7. old.